

Съюзът на лесовъдите в България
Ви пожелава весела Коледа
и щастлива Нова година!

Битоша
снимка Йордан Дамянов

Българска ТОРА

Издание
на Съюза
на лесовъдите
в България

ISSN 1312-7055

Брой 5 (79), год. XVI, декември 2020 г., София 1303, ул. "Антим I" №17
www.bulgarian-foresters.org

e-mail: bgora@abv.bg

Отчет за дейността на Съюза на лесовъдите в България през 2020 година

В условията на сложна епидемиологична обстановка взехме решение да свикаме неприсъствено заседание на Управителния съвет. Трябва да се вземе решение за свикване на Общо събрание на СЛБ през март 2021 г., за да се приеме отчетът за дейността и за изпълнение на бюджета за 2020 г., както и проектът за бюджет за 2021 година.

Позволявам си накратко да отбележа резултатите от дейността през 2020 година.

Някои по-важни аспекти в контекста на времето, в което живеем. Прегледът на историята ни като организация показва, че лесовъдската колегия е надживяла и се е справила с много предизвикателства. В ръководството смятаме, че усилията за запазване на единството на колегията са най-важното, кое то трябва да определя целите ни и през следващата година. Ние се нуждаем от единство в оценката за славната история на нашата професия, но и при спроявянето с днешните предизвикателства в служба на българската гора и общество. Единство около приоритета за запазване на горското ни богатство, около професионалната увереност и сигурност на колегията, радваща се на признателността на обществото, изразяваща се включително и в адекватното заплащане, което от години е ниско.

На първо място, 2020 г. ще остане в историята с усложнената епидемиологична обстановка и разпространението на COVID-19 в нашата страна. Обявленото през март 2020 г. извънредно положение ограничи движението на жителите на градовете с най-тежка обстановка, прети бяха спешно промени в законодателството. Усложнената здравна обстановка предизвика социални проблеми, затваряне на редица предприятия и общ спад в заетостта. Приетите от Управителството мерки за подпомагане на бизнеса, макар с противоречиви оценки, създадоха условия и в никакви сектори дейността бе ограничена от въведените правила, но не бе преустановена - строителст-

вото, услугите, търговията. Предприятията за първична и вторична преработка на дървесината въведоха правила и ограничиха минимално своята дейност. В тези условия в горското стопанство бяха положени огромни усилия да не се създават ограничения за работещите в различните дейности фирми. Това позволяли добивът и реализацията на основния продукт от горите - дървесината, макар с известни затруднения, да не се прекъсват и в крайна сметка да се достигнат планираните показатели в бюджетите на предприятието. Разбира се, в целия сектор на горското стопанство бяха наложени строги изисквания за икономия и ограничаване на разходите, включително ограничаване на допълнителното стимулиране и отлагане на повишаването на работните заплати.

В тази обстановка трябва да се отбележат усилията, които положи колегията, за да се справи с възстановяването след мащабните повреди в иглолистните гори, нападнати от вторични вредители и патогени. И ако в Югозападна България иглолистните гори се възстановиха, в Северна България това постави на изпитание стопанисването, защото ако се отложат редовните отгледни и възстановителни сечи, за да се усвоят изъхналите и удредените гори, това ще доведе до създаване на предпоставки за по-големи повреди в бъдеще. Едно трябва да е ясно - повредите са резултат от натрупани проблеми в дърводобива, от закъсняла намеса в отглеждането на иглолистните гори особено в долния лесорастителен пояс. Прокрадналите се търдения, че тези гори са създадени в миналото, за да причинят проблеми в стопанисването днес, са неоснователни и меко казано непрофессионални. Един от най-големите успехи на нашата лесовъдска колегия е залесяването за овладяване на ерозията и порите, което се признава от всички колеги у нас и в чужбина. Използването на пионерните иглолистни видове на ерозираните и девастираните терени в този процес не

е имало алтернатива и е препоръчано от всички научни и практически дейци от цяла Европа в първата половина на миналия век. Това е дало шанс да се възстанови площта на иглолистните гори, които в началото на миналия век са сведени до 11 % от площта на горите у нас.

На второ място поставям активното участие на наши представители в работата за приемане на промените в Закона за горите (2011), както и за приемане на промени в подзаконовата нормативна база. Ръководството на Съюза винаги е заемало принципна позиция промените да се обсъждат широко и да се спазват изискванията на професионализма и на лесовъдската етика и морал. За съжаление някои от нашите предложения бяха прети от работната група, но не бяха дискутирани, нито отчетени, а работата на някои работни групи бе преустановена поради невъзможност да се постигне консенсус по промените. Започна работа по оценка на изпълнението на Националната стратегия и политика 2013-2020 година.

Работата по събиране и обсъждане на данните се провежда неприсъствено, като информацията не винаги достига до всички членове на работната група, създадена със заповед на министъра. Заслужава особено внимание дейността по прилагането на мерките срещу разпространяването на африканската чума по дивата свиня, които ще влияят върху стопанисването и ползванието на горите в следващите няколко години.

На трето място е напрежението в колегията от непрекъснатите кадрови промени както в регионалните дирекции по горите, така и в държавните горски предприятия и техните териториални поделения. Особено тежко се отразяват на имиджа на професията шумно огласените обвинения за участие на колеги в организирани престъпни групи, за корупционни практики и зависимости. Разследването и делата по някои от тези случаи вероятно ще

продължат с години, а голяма част от обвиненията не се доказват с факти в съда. УС на свои заседания прие текстове на няколко декларации, с което изразяваме нашата позиция срещу тази порочна практика, тъй като няма механизъм, по който да защитим колегите, да се възстанови доброто им име, както и това на професията. Особено активни сме в противопоставянето срещу кадровите промени, продуктувани от политически или лобистки интереси, най-вече на местно ниво. Изключително тежка е работата по тези въпроси на министъра и зам.-министъра, на ръководството на Изпълнителната агенция по горите, на директорите на държавните горски предприятия и на регионалните дирекции по горите. Трябва да се отбележи, че настоящето ни стана причина да бъдат направени уверени стъпки към прозрачност и откритост, но за съжаление не винаги успяваме и много от колегите напускат разочаровани професията.

На четвърто място, напрежението в колегията от регионалните дирекции по горите, предизвикано от несъответствието на поетите отговорности и недостатъчните средства за повишаване на заплатите на най-нископлатените. Това продължи и с осигуряване на униформено облекло, с подмяната на автомобилния парк. Но тенденцията в щатното разписване на РДГ да остават незаети бройки не е преустановена поради липса на кандидати за освободените длъжности или незаети щатни бройки, за които не се получава бюджет.

На пето място, продължава наложилата се практика на административните разпореждания и несъобразяване с налагания с години

(На стр. 2)

Европейската комисия отличи
озавдането на старите гори у нас

На стр. 4

"Лесовъд на годината" за 2019 г.

На стр. 5

Представяме ЮЗДП - Благоевград

На стр. 8

С надежда за по-спокойна и успешна Нова година!

Уважаеми колеги,
Уважаеми приятели на българската гора,
Уважаеми съмишленици за запазване
на лесовъдската професия,

В ръководството на Съюза на лесовъдите в България сме убедени, че нашата професия изисква спазването на много високи критерии, утвърждавани от предшествениците ни вече повече от 140 г., когато е създадено Централното горско ведомство в България. Не е случаен фактът, че по примера на развитите европейски държави преди повече от 120 г. се появява и периодичният горски печат. Преди повече от 110 г. е основана и организацията на лесовъдите в България, призвана да обединява и отстоява професионалните изисквания и високите етични норми на лесовъдите да стопанисват, спазват и ползват горите в съответствие с най-добрите образци на лесовъдството в цяла Европа, където са завършили своето образование основателите на горското дело у нас. Професионалното ни кредо и днес е да отчитаме интереса на обществото, с особен акцент върху възможността бъдещите поколения да ползват от горите поне колкото има настоящото поколение. Това превръща нашата професия в кауза, което засега не се оценива достатъчно високо от обществото.

Изминалата 2020 г. ще остане в горската ни история с усложнената епидемиологична обстановка от световната пандемия, което наложи освен отлагането на тържественото отбележаване на Седмицата на гората (трето след двете отменени чествания по време на Втората световна война), но изисква да се справяме с нови предизвикателства и да устоим на опасния вирус като общество. В тези условия би ни помогнала дисциплината и спазването на противоепидемичните изисквания. Да запазим човешината в отношенията си, разбирателството, читането на интересите и взаимомомощта, когато е необходимо. Нека да опазим доколкото е възможно самите нас, семействата, близките и приятелите си, за да не затрудняваме лекарите и системата на здравеопазването, защото ние, лесовъдите, сме най-ценните капитал на нашата професия.

Нека запазим духа на вярата и както по време на Седмицата на гората успяхме да съхраним и спазим някои от традициите, така да посрещнем Новата 2021 година с нашите семейства и с най-близките, с надеждата за повече сполучка и късмет в делата ни за Българската гора! Весели празници!

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

Отчет за дейността на Съюза на лесовъдите в България през 2020 година

(От стр. 1)

ред в системата. И това е валидно не само за прехвърлянето на отговорности по телефона в системата на ИАГ и в държавните предприятия и техните поделения. Това демотивира колегията заради несправедливост и неравенство в оценката на резултатите от дейността.

Резултатите от 2020 г. в органите за управление на СЛБ потвърждават убеждението, че бихме могли да се справим успешно с предизвикателствата на времето само ако се влага желание, воля, търпение и постоянство от ръководството на Съюза и от отделните дружества и членове. Много често колеги от отделни дружества, включително и от РДГ, ми задават въпроси, на които те сами трябва да отговорят - какво правят дружествата, какво ги вълнува, на какво да посветят следващите дни, месеци или години, защо ръководството на СЛБ обяснява поети от управявящите ангажименти, а тяхното осъществяване заставя или не се случва?

СЛБ е обществена организация и не притежава властови инструменти, за да се решат болезнените въпроси. Да, ние имаме позиция, която отстояваме, и властимашите се съобразяват, но понякога желанията и възможностите се разминават. Вероятно поради това имаме и отлив на членове в някои дружества, което е тяхно право и избор. В дружествата е редно да се поставят и дискутират тези въпроси. Със съжаление констатираме, че в част от дружествата по места се събират, когато се отнася до заплатите, до работното облекло, до една или друга отнета привилегия, до уволнението на някои или никакви промени в нормативната уредба. Тези неща се споделят набързо, без да имаме изградена и аргументирана позиция. Закономерно ръководството получава заслужени упреки, че се сещаме за хората, когато трябва да се събере членският внос или да се защити някой от уволнение. Да, тъжно е да се направи такава констатация, но е необходимо, за да намерим същината на проблема. Трябва да се промени мисленето, че "ръководството трябва да ме защити или да реши моите проблеми, да се погрижи за заплатата ми, за униформено облекло". Ние сме браншова организация по Закона за горите, но не бихме могли да решаваме синдикални проблеми, можем и си сътрудничим със синдикатите и ги подкрепяме.

Заслужава си в предизборната обстановка, която вече е в ход, да се постави и обсъжда отново въпросът за промени в Закона за горите и за самостоятелност на горското ведомство. Това би било предпоставка за решаване на доста от най-наболелите въпроси, като се започне от заплашването и се стигне до разпределението и аргументирането на функциите на специализираните публични институции в условията на променената нормативна рамка. Много от функциите на ДГС и ДЛС бяха прехвърлени в РДГ, колегите там са претоварени и вероятно за повечето отговорности заплатите в РДГ са ниски, но колегите трудно го аргументират и доказват. Необходимо е и да се отворим към обществото на всички нива, за да имаме съмненици. За съжаление на

регионално и местно равнище все по-често се задълбочава противопоставянето сред колегите, вместо да се работи за равнопоставен диалог и колегиалност. Много силно се е настанил страхът, безверието във възможността отделният колега да постави и изведе един въпрос до конкретно решение. Има и още нещо, професионалното израстване и усъвършенстване не се заплаща допълнително, не води до успешно развитие в кариерата. Настанява се формализъмът на оценките по задължителни показатели, което трябва да се промени, докато не е станало късно.

Убедени сме, имаме воля и желание за промени и в нашата дейност, за повече прозрачност и откритост в дейността на всеки от нас и на нашата организация. Надяваме се този отчет за дейността да бъде подложен на обсъждане, да се допълни с резултатите от дейността на отделните дружества по места, ще отрази отправени критични бележки и въпроси, за да се усъвършенства нашата бъдеща дейност. Смятаме, че това е в хармония с изискванията на времето и очакванията на обществото за подобряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

По-важните резултати в изпълнението на задачите и напредъка в постигането на поставените в Мандатната програма цели

По въпроса за отстояване на провеждането на дългосрочна научнообоснована горска политика имаше един основен акцент - работата по разработване и приемане на промени в Закона за горите (2011), както и на най-неотложните промени в подзаконовата нормативна база.

Представители на СЛБ участват в изработването на новия национален FSC стандарт. Участваме в работата по оценка на изпълнението на Националната стратегия и политика 2013-2020 година. Дадохме подкрепа за разработване и на втори национален сертификат по система PEFC, националните принципи и регламентът за който предстои да се обсъждат. Предстои приемането на промените в Наредбата за възлагане на дейности в горите. Към казаното може да се добави, че за да се подпомогне и разгърне дискусията на страници на в. "Българска гора" и на интернет страницата на СЛБ, е отворена тематична рубрика, посветена на тези въпроси. Трябва да сме уверени в признанието на експертния потенциал, високите оценки за предоставението от нас становища по нормативни актове, формиращи правната рамка за възлагането на дейности в горите и ползването на дървесина от горските територии, относно регионалните мерки за стопанисване на горите.

Продължи работата по утвърждаване на авторитета на организацията. Активната ни гражданска позиция се изразява в участията в работни групи, консултативни съвети, разговори и срещи с ръководството на ИАГ по всички въпроси, касаещи устойчивото развитие и умножаването на горското богатство на България, неуморната работа на хората по места в РДГ и ДГП. За да потвърди високо-

то доверие, СЛБ проведе процедурата за избор на лесовъд на годината за 2019 година. Получихме 15 номинации, от които Централното жури на неприсъствено заседание определи носителите във възможността отделният колега да постави и изведе един въпрос до конкретно решение. Има и още нещо, професионалното израстване и усъвършенстване не се заплаща допълнително, не води до успешно развитие в кариерата. Настанява се формализъмът на оценките по задължителни показатели, което трябва да се промени, докато не е станало късно.

Убедени сме, имаме воля и желание за промени и в нашата дейност, за повече прозрачност и откритост в дейността на всеки от нас и на нашата организация. Надяваме се този отчет за дейността да бъде подложен на обсъждане, да се допълни с резултатите от дейността на отделните дружества по места, ще отрази отправени критични бележки и въпроси, за да се усъвършенства нашата бъдеща дейност. Смятаме, че това е в хармония с изискванията на времето и очакванията на обществото за подобряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

Продължихме усилията за популяризиране на дейността на СЛБ и за подобряване на информираността и интерактивната връзка с членовете на организацията и с лесовъдската колегия.

Страницата на Съюза в интернет се поддържа с нов дизайн, обогатена с наши и документи на СЕЛ, заслугата за което е изяло на д-р Анна Петракиева. Създаде се добре възможност потребителят да се запознава с проекти за промени в нормативната база и стратегическите документи за управление на горското стопанство у нас и в Европа, да се поставят директно въпроси и да се получават отговори, както и да се изразяват становища и мнения по въпроси от дейността на колегията. Какви са проблемите тук? Освен новините за дейността на ръководството и УС на СЛБ, на страницата липсват новини за дейността на регионалните или местните дружества. Страницата служи предимно за информация, което не е маловажно, но не е и не може да бъде достатъчно. Тя все още не е място за дискусия, за поставяне на въпроси или споделяне на мнения, каквато бе целта. Необходимо е по-добро решение за управлението ѝ. До момента д-р Петракиева се справя с цената на голямо лично натоварване. Трябва да се потърси балансирано решение, като освен да се администрira, на страницата да се дават експертни коментари или отговори на въпроси, което поставя изисквания към кандидатурите за тази дейност - да са членове на УС, да имат компютърни умения, но и да са експерти в областта на лесовъдската професия, без да се подценява владеенето

на английски език, ако искаме да поддържаме страницата на два езика - условия, които трябва да се обсъждат конкретно, с ясното съзнание за конкуренцията на социалните мрежи и страниците на други сродни организации или информационни интернет портали, които бяха създадени в последно време.

Продължи работата за популяризиране на историята и традициите на горското дело у нас и издаването на вестник "Българска гора". Най-трудните бяха решаване въпроси тук са свързани с провеждане на абонаментната кампания и своевременната подготовка, отпечатване и изпращане на всички броеве на вестника до абонатите, заслугата за което е на главния редактор инж. Богдан Богданов, на колегите от редакционния съвет и лично на инж. Борис Господинов, както и на секретаря на СЛБ инж. Боян Бояджиев. С доста усилия получаваме повече актуални, интересни и дискусационни материали за публикуване, което обаче не е достатъчно. На страниците на вестника трябва да продължи дискусията по най-актуалните въпроси. От 2012 г. броевете на вестника се изпращат на всяко абонирано поделение и достигат по- сигурно до читателите. Това изисква повече труд и средства по подготовката и разпространението, но времето наложи тази промяна.

Ръководството на СЛБ адмирира издаването на книги за постиженията на лесовъдската колегия в отделни региони на страната.

В изпълнение на препоръки на членовете на УС за преодоляване на негативния образ на колегията, ръководството на СЛБ участва непрекъснато в срещи с журналисти.

Продължава дейността по утвърждаване на авторитета на СЛБ във възможности за срещи с колеги. В някои региони връзката между работещите в РДГ колеги и тези в ДГП и техните поделения е сериозно нарушена, което наложи да се търси нов подход и нови възможности по места, включително с избор на нови регионални координатори, където това е неизбежно.

Продължиха усилията за укрепване на международния авторитет на СЛБ. Най-значимото международно събитие, в което СЛБ взе активно участие, бе годишната среща на ръководството на СЕЛ. Само членовете на Президентството бяха на присъствена среща в Полша. За останалите участници в срещата бе организирана електронна среда, в която от България взеха участие проф. Иван Палигоров, инж. Антоний Стефанов, инж. Севдалина Димитрова, за приноса, без който дейността на Съюза нямаше да е толкова богата и успешна. Благодаря на инж. Боян Бояджиев - секретар на СЛБ, който със старание и настойчивост се стреми да довежда всяка дейност докрай, независимо от трудностите.

Изложеното в доклада, макар съвсем схематично и накратко, отразява резултатите от нашата дейност, независимо от трудното време. Моля в дискусията да допълним и обогатим този доклад, за да се получи по-пълна представа за дейността на СЛБ в полза на колегията и обществото.

Критериите ни, уважаеми колеги, трябва да са високи и изискванията ни трябва да отговарят на очакванията на общество за подобряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

медиите и непрекъснатият обмен на информация е добре да се налага по-широко. Това би повишило прозрачността и би възстановило доверието на обществеността към високопатриотичната и хуманна дейност на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство.

Благодарение на колегите горски педагози броят на децата, имали възможност чрез интерактивни игри на открито да се докоснат до богатството и красотата на българските гори, вече е над 10 000 в цялата страна. Използвайки различни похвати, чрез които се изострят сетивата на децата за възприемане на гората, лесовъдите достигат и до сърцата им, като по този начин събуждат тяхното любопитство и любов към природата. Децата и техните учители с желание се връщат отново при своите горски учители, за да опознаят още по-добре горите и тяхното растилно и животинско разнообразие.

Запази се традицията във всеки брой на в. "Българска гора" да се представят нови книги, да се отбележват кързли годишнина на колеги с принос за авторитета на лесовъдската професия, отбележват се кързли годишнина от рождението на изтъкнати дейци на лесовъдската практика, образоването, науката и изследванията в областта на горското стопанство. Ръководството на СЛБ по места, особено на тези, обединяващи работещи в системата колеги, да се открият важните за тях въпроси и да предлагат решения. По този начин ще се повиши авторитетът на Съюза, ще натежи мнението му и силата му да поставя за решаване най-важните въпроси. Но ни трябва смелост, лична мотивация и желание да обсъждаме открыто и да споделяме проблемите, както и да предлагаме решения. Това трябва да стане, като се активизира дейността на дружествата на СЛБ по места, особено на тези, обединяващи работещи в системата колеги, да се открият важните за тях въпроси и да се потърсят решения. Повдигнатите от дружествата въпроси ни позволиха да ги поставим пред ръководството на Изпълнителната агенция по горите или горските предприятия. Това са възможностите на СЛБ - да изиска и да поставя на най-високо равнище нерешените проблеми, но не чрез медиите, а директно в контакт с ръководството на централното горско ведомство.

Що се отнася до ръководството на СЛБ - през март, преди усложняването на епидемиологичната обстановка, бе проведено заседание на Управителния съвет и на Общото събрание, на които бяха приети решения по най-важните въпроси от дейността на Съюза. Финансовите възможности не са достатъчни за провеждане на повече заседания на УС, както и за изнесени в отделните региони, което е било практика в предишни години.

В заключение благодаря на членовете на УС, на зам.-председателите на СЛБ - д-р инж. Анна Петракиева, инж. Борис Господинов и инж. Севдалина Димитрова, за приноса, без който дейността на Съюза нямаше да е толкова богата и успешна. Благодаря на инж. Боян Бояджиев - секретар на СЛБ, който със старание и настойчивост се стреми да довежда всяка дейност докрай, независимо от трудностите.

Изложеното в доклада, макар съвсем схематично и накратко, отразява резултатите от нашата дейност, независимо от трудното време. Моля в дискусията да допълним и обогатим този доклад, за да се получи по-пълна представа за дейността на СЛБ в полза на колегията и обществото.

Критериите ни, уважаеми колеги, трябва да са високи и изискванията ни трябва да отговарят на очакванията на общество за подобряване на резултатите от дейността на лесовъдската колегия за опазване и умножаване на горското богатство на България за бъдещите поколения.

Проф. д-р Иван ПАЛИГОРОВ
Председател на СЛБ

Горската сертификация в ЮЗДП - някои предимства, добри практики и проблеми

Югозападното държавно предприятие - Благоевград, стопанисва горски територии, попадащи в границите на осем административни области - Благоевград, Кюстендил, Перник, София град и София област и в стопанствата от Ловешка, Пазарджишска и Пловдивска област. Общата им площ е 958 320 ха, от които 680 660 ха са държавните горски територии (71 %). ЮЗДП се състои от централно управление и 38 териториални поделения - 6 държавни ловни и 32 държавни горски стопанства.

Процесът на горска сертификация в ЮЗДП започва преди повече от 13 години със сертифицираните поделения с повече от десетгодишен опит - териториалните поделения ДЛС "Дикчан" и ДГС - Якоруда. Освен тях през 2017 г. сертификат за устойчиво управление на горите придобиват и ДЛС "Осогово" и ДГС - Кюстендил, които започват като едно стопанство, но в процеса на сертифициране се налага тяхното разделение, при което в крайна сметка образуват група и получават Мултисайт сертификат. Процесът на горска сертификация в ЮЗДП продължава и след 2016 г., когато стартира подготовката на несертифицираните стопанства и разработването на доклади за горите с висока консервационна стойност.

В процеса на подготовката на несертифицираните стопанства те бяха разделени в две групи - "Север", включваща стопанствата от Со-

фийска и Пернишка област, и "Юг", включваща стопанствата на Благоевградска и Кюстендилска област. В периода септември-октомври 2020 г. и двете групи получиха международно признатия сертификат за устойчиво управление на горите.

В сертифицираните гори важат строги правила и изисквания, със силен акцент върху опазването на биоразнообразието, високозначимите видове растения и животни в горските територии, поддържане на високата консервационна стойност, екосистемните услуги и много други. Въведени са строги изисквания към безопасните и здравословни условия на труд в горите. Голямо внимание е насочено и към местните общини, изразено чрез подобряване на комуникацията с тях и включването им в обществените обсъждания на значими проблеми в региона, което пък води до изисквания за повишаване на прозрачността в дейността и подобряване на обществения диалог.

Известни трудности при подготовката на поделенията на ЮЗДП се очертават при работата с бригадите на фирмите, изпълняващи дейностите в горите, особено при дърводобива. Фирмите трябва да покриват и да изпълняват основни изисквания за безопасна работа, залегнали в стандарта, както и в националното ни законодателство. Става дума за справянето с проблеми като снабдяване на работниците от бригадите слични предпазни средства,

които са необходим реквизит за работа в гората, както и прилагането на правилната техника за поваляне на дърветата и за първична обработка на повалената обла дървесина. Това бе и все още е сериозно предизвикателство, което поделенията на ЮЗДП - горските и ловните стопанства, трябва да изискват настоятелно от фирмите. Изискванията за ползване на лични предпазни средства се отнасят за всички, които имат право на достъп в сечищата, включително експерти и контролни органи от ИАГ и РДГ.

Известни затруднения създават ограниченията, свързани с опазването на консервационно значими видове. За тяхното опазване се предприемат мерки, свързани с ограничаване, а в някои случаи и спиране на дърводобива по време на брачния период на птиците, който обикновено е през пролетнолетния сезон и съвпада с част от най-благоприятните условия за добив на дървесина.

Друго затруднение е забраната на всички горскостопански дейности в 10 % от залесната територия на всяко стопанство, като 5 % от тях са гори във фаза на старост.

Всички тези трудности поставят тежка и отговорна задача пред сертифицираните стопанства. Те трябва много прецизно да балансират екологичните, социалните и икономическите изисквания, които да бъдат равнопоставени съобразно очакванията и дните поколения.

нията на заинтересованите страни. Необходима е още много работа, защото нашата най-важна задача е да се надгражда постигнатото и да не се губи време.

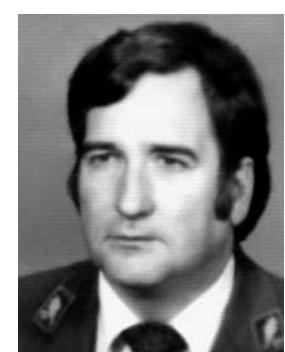
Независимо от краткия срок на сертификацията на двете групи вече са организирани и проведени две обучения - едното, свързано с изискванията на стандарта за техниката и технологията, прилагани при ползването на дървесина в гората, и второто - за разпознаване от горските служители на консервационно значими видове птици. Гарантирането на развитието и налагането на изискванията се осигурява с повишаване на знанията и уменията на нашите служители и с постоянния контрол за спазване на изискванията на терен от фирмите изпълнителни дейности в горите.

Трябва все по-широко да се налага разбирането, че ползите от гората са много, но те трябва да се използват разумно и балансирано. В този аспект ни предстои много сериозна работа през следващите години, за да успеем с общи усилия да постигнем отговорно и качествено управление на горите на територията на ЮЗДП, за предоставяне на обществото на баланс от икономически, екологични и социални ползи, като се осигури запазване на горите и техните функции за идните поколения.

Инж. Севдалина ДИМИТРОВА
началник-отдел в ЮЗДП

Годишнина

Инж. Рага ЧЕРВЕНКОВ на 80 години

Роден е на 06.11.1940 г. в Казанлык, Старозагорска област. Във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", се дипломира през 1965 година. Постъпва на работа като началник на ГТУ в ГС - Гурково. През 1971-1979 г. е директор на ГС - Сахране, а до 1994 г. - директор на ГС - Ка-

занлък. От 1994 до 2001 г., когато се пенсионира, е директор на РДГ - Стара Загора. Под негово ръководство са постигнати високи успехи в управлението, стопанисването и организацията на работата в горите. Ползва се с уважение и признателност за самоотвержения си труд.

Д-р инж. Рагка ЛАЗАРОВА на 75 години

Родена е на 28.10.1945 г. в с. Сенокос, Благоевградска област. През 1969 г. завършила ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

Работи като инженер-озеленител в Димитровград. От 1973 до 1980 г. е на работа в ГС - Стара Загора. През 1980 г. постъпва в РДГ - Стара Загора, където до пенсионирането си през 2005 г. ръководи отдела по залесяване

и борба с ерозията и работи по проблемите на залесяването и биологичната рекултивация на промишлените насилия. През 1990 г. защитава докторска дисертация.

Известен специалист в залесяването и рекултивацията на нарушените терени, като под нейно ръководство са създадени над 11 000 дка възстановителни залесявания.

Чл.-кор. проф. Пламен МИРЧЕВ на 70 години

Роден е на 29.11.1950 г. в София. През 1976 г. завършила ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

Постъпва в Института за гората - БАН, през 1977 г., където през 1989 г. става доцент, а от 2006 г. - професор. Научната степен "доктор на селскостопанските науки" получава през 1986 година.

Дългогодишната научна

дейност на проф. Мирчев е в областта на лесозаделката. От 2004 г. ръководи секция "Горска ентомология и фитопатология" в Института за гората. Научните му постижения са отразени в 172 публикации, в т.ч. монографии, ръководства и книги.

През 2014 г. е избран за член-кореспондент на БАН.

Доц. д-р Груд ПОПОВ на 70 години

Роден е на 05.11.1950 г. в с. Граматиково, Бургаска област. Завършила ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1977 година.

След работа в ГС - Граматиково, през 1980 г. постъпва като научен сътрудник в Института за гората - БАН, а от 1989 г. е доцент. През

1984 г. защитава докторска дисертация. От 1998 г. е ръководител на секция "Лесовъдство" в Института. Работи като хоноруван преподавател в ЛТУ.

Известен учен главно в областта на дълбоките гори. Автор е на множество научни публикации.

Сдружение "Клуб Фортуна" - оптимистично

На 16-17 октомври членовете на Сдружение "Клуб Фортуна" - неправителствена организация, обединяваща жени с лесовъдска професия, проведоха редовното си общо годишно събрание. Темата бе представяне на добри практики в дейността на природните паркове по реализирани проекти и инициативи с граждански организации, както и взаимодействие на държавните предприятия с дирекциите на природните паркове. Срещата се състоя на територията на Природния парк "Витоша".

Председателят на Сдружението инж. Вания Каменова представи дейността на Клуба за изминалата година и възможностите за по-нататъшната му работа, както и опита на Югозападното държавно предприятие - Благоевград, в съвместната дейност с трите природни парка, намиращи се на територията му. През 2016 г. между ЮЗДП и Дирекциите на Природните паркове "Витоша" - София, "Рилски манастир" - гр. Рила, и "Беласица" - с. Коларово, бе сключено Споразумение за сътрудничество, към което ежегодно се подписва и План за съвместни дейности с мероприятия, които ще бъдат реализирани. През 2020 г. съвместно с дирекциите на парковете са нап-

равени множество ремонти на паркова инфраструктура, издадени са книги и брошури, проведена е пътуваща изложба за дейността на три парка. Директорът на ДПП "Витоша" д-р инж. Анна Петракиева разказа за интереса към изадената през октомври със съдействието на Предприятието на Клуба за гората и дърветата" за читатели на възраст над 12 години, изработена по материали от швейцарската книга "Пътеводител за любителите на гората - 300 въпроса и отговора", която е определена като "горски бестселър". Единодушни бяха във високата си оценка участниците в срещата, част от които работят в системата на природните паркове, за дейността на ДПП "Витоша" и в подкрепата на добрата практика в сътрудничеството с ЮЗДП - Благоевград.

За член на Клуба бе приемена инж. Яница Райкова - лесничий в ДГС - Габрово, трето поколение лесовъд. Светлана Бънзарова - съосновател, активен член и отговорник за вързките с обществеността на Сдружението, бе наградена с отличие "Златна Фортуна",

учредено през 2010 г. на отчетно-изборното събрание в Белоградчик. Първият носител на званието бе инж. Корнелия Цуринска, тогава директор на ДЛ - Чупрене, а вторият - инж. Юлия Тумбаркова, доскорошен директор на ПП "Златни паяци" и дългогодишен председател на Сдружение "Клуб Фортуна".

Предишният директор на ДПП "Витоша" и активен член на Сдружение "Клуб Фортуна" инж. Снежана Петрова и сегашният директор д-р инж. Анна Петракиева предложиха интересен маршрут по територията на Парка, за да могат членовете на Сдружението да видят на практика резултатите от съвместните дейности и реализираните проекти и да по-

сетят забележителни места на територията на срещата, което в 18-годишната практика на годишните събрания е традиция. Екостанционарът "Бели брези" с Музея на съвата, представен от инж. Петрова и д-р Петракиева, Драгалевският манастир, животът на който оживя в разказа на майка Серафима, Боянската църква и местностите Златните мостове и Копитото ни заредиха с оптимизъм.

В навечерието на Коледните и Новогодишните празници ръководството на Сдружение "Клуб Фортуна" пожелава на всичките му членове, техните семейства и колеги здрава и щастлива 2021 година!

**Инж. Вания КАМЕНОВА
Светлана БЪНЗАРОВА**

Годишнина —

Инж. Жельо МАРЕВ на 70 години

Роден е на 25.10.1950 г. в с. Планиново, Хасковска област. През 1984 г. се дипломира във ВЛТИ.

Работи в ГС (по-късно ДЛС) - Ямбол, като зам.-директор. През 1992-1993 г. е зам.-директор на РДГ - Ямбол. След това е управител на държавната горска фирма

"Буковец" - Твърдица. От 2014 до 2019 г., когато се пенсионира, е зам.-директор на ЮЗДП - Сливен.

Инж. Марев има определен принос за успешното развитие на тополовото стопанство у нас, както и на залесителната дейност в Ямболския регион.

Инж. Тодор ЗАНГОЧЕВ на 70 години

Роден е на 20.10.1950 г. в с. Свирачи, Хасковска област. През 1976 г. завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

Постъпва в ГС - Ивайловград, където е началник ГТУ, а по-късно е зам.-директор. От 1983 г. в продължение на 15 г. е директор на ГС - Крумовград. От 2009 г. е главен експерт, а от 2010

до 2013 г., когато се пенсионира, директор на РДГ - Кърджали.

Уважаван от колегията лесовъд, има съществен принос за успешното развитие на лесокултурната дейност и особено в създаването на горски култури на изкопнонасипни терени в Източните Родопи.

Инж. Костадин МЪГЕВ на 70 години

Роден е на 15.10.1950 г. в с. Ковачевица, Благоевградска област. През 1974 г. завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

Работи като началник ГТУ в ГС - Благоевград. През 1978 г. постъпва в ГСК - София. От 1990 г. работи в цен-

тралното управление по горите. От 2003 г. до пенсиониралият си е експерт и отговорник на район в Лесозашитната станция - София.

Добре подгответен лесовъд, допринесъл за успешното стопанисване и защитата на горите.

Инж. Стефан АВРАМОВ на 70 години

Роден е на 01.12.1950 г. в с. Ощава, Благоевградска област. Завърши ВЛТИ, специалност "Горско стопанство", през 1977 година.

На работа постъпва в ГС - Кресна, където от 1979 г. е директор. На различни длъжности работи в стопанството до 2009 г., а след това и от 2012 до 2014 г., когато се пенсионира като зам.-

директор.

Под ръководството му са създадени над 48 000 дка нови гори, семепроизводствени градини, построени са пътища, постигнати са значителни успехи в борбата с ерозията. Уважаван от колегията, допринася за успешно развитие на ГС - Кресна, в което преминава целият му трудов стаж.

Натура 2000

Европейската комисия отличи опазването на старите гори у нас

Повод за национална гордост в средата на октомври стана съвместната инициатива за опазването на старите гори в България, която спечели Наградата на европейските граждани "Натура 2000" в конкурса на Европейската комисия.

Наградите се присъждат от 2013 г. на най-успешните проекти за опазването и управлението на европейската екологична мрежа в шест категории: Природозащитни дейности, Социалноикономически ползи, Комуникации, Съгласуване на интереси и възприятия, Съврзване в мрежа и трансгранично сътрудничество, Награда на европейските граждани.

България се състезава с

27

финалиста от 85 допуснати за участие кандидатури от всички страни на общността и Обединеното кралство.

За Наградата на европейските граждани бяха подадени близо 45 000 гласа, а победителят - проект "Партньорство за опазване на българските стари гори в

"Натура 2000"

, спечели с

над 11 000 от тях.

Европейският комисар по въпросите на околната среда,

оceanите и рибарството

Виргиниос Синкевич що

обяв

и носителите на наградата на специална онлайн церемония на 14 октомври и ги поздрави за огромната обществена подкрепа: "Запазването на старите гори е една от ключовите цели на Европейската комисия в новата Стратегия за биологичното разнообразие до 2030 година. Победителят дава пример за ЕС и показва, че европейските граждани подкрепят Стратегията" - отбелзя той.

Останалите

отличени

проект

са

от

Финландия,

Франция,

Белгия,

Испания,

както и един трансграничен

проект с участието на Чешката република, Румъния, Австрия, Словакия и Украина. Инициативата за опазването на старите гори в България е

пример за обединяване на усилията от страна на държавния и неправителствения сектор в името на природата.

Министерството на земеделието, храните и горите, Изпълнителната агенция по горите, WWF - България, Асоциацията на парковете в България и Сдружението за дива природа "Балкани" работиха

съвместно

за проучване, картиране

и поставяне под защи

та на старите гори.

"Това е признание за

положените

дългогодишни

усилия

на лесовъдите

в нашата

страна

и достойна

оценка на

общата съвместна

работа на

Изпълнителната агенция по

горите и природоза

щитните

организации

за подсилване на

значе

нието на обществените

и екологичните

функции на

горите. Един процес, започнал преди около 100 години с обявяването на първите резервати в България, днес нарича

изражение в съвремен

ните

политики

и практики по

консервация

и опазване на

вековните гори" - каза д-р инж. Ценко Ценов - зам. изпълнителен директор на ИАГ, по време на обявяването на наградата.

Процесът за законовата

заштита на вековните гори

стартира

през

2016

г.

с об

собяването на

110 000

ха

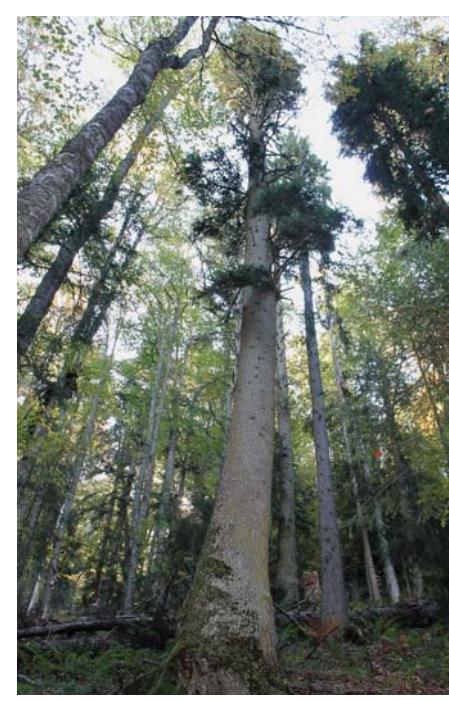
държавни

гори за

"гори във

фаза на старост" в "Натура 2000", което практически означава удвояване на съществуващите в страната резервати.

Експертната дейност об

хвана 145 защитени зони от "Натура 2000" на територията на цяла България. След успешното завършване на инициативата площта на всички стари гори, намирани се под специален режим на защита в България, достигна 188 000 хектара.

"Основната заплата за старите гори е извършването на дърводобив, което променя драстично техните характеристики и води до изчезването на обитатели - голем брой защитени видове, които не могат да оцелят в стопанисвани гори, като белогърбия къльвач, пернатоногата кукумявка, бръмбара алпийска розалия и широкоухия прилеп. Освен това човешката намеса в старите гори води до нарушаване на водоохранните и противоразорови функции" - коментира Нели Дончева - главен експерт в практика "Гори" на WWF.

Днес старите гори у нас са съсредоточени най-вече на места, където достъпът все още е ограничен поради липсата на пътища или стръмен релеф. Намират се предимно в резерватите, националните паркове и по-недостъпните високопланински райони и вододайни зони на Родопите, Стара планина, Рила, Пирин и Странджа.

B

Отличия

Принос в научноизследователската дейност през 2019 г.

Док. М. Панайотов, проф. П. Желев и проф. А. Ташев (отляво надясно)

В ежегодния конкурс за Наградата на ректора на ЛТУ във участие всички преподаватели с постиженията си в научноизследователската и публикационната си дейност.

От номинираните 18 преподаватели с най-високи ре-

зултати от 6-те факултета, 5 преподаватели представиха заявления за участие с доказателствени материали.

На първо място Ректорският съвет класира док. д-р Момчил Панайотов (Факултет "Горско стопанство"), а на второ място се нарежда чл.-кор. проф. Петър Желев (Факултет "Екология и ландшафтна архитектура"). Проф. Атанас Ковачев (Факултет "Горско стопанство") получава почетен знак на ЛТУ за цялостни заслуги.

Заслужено признание

На 23 ноември акад. проф. Александър Александров бе удостоен от Академичния съвет на Лесотехническия университет с почетното научно звание "доктор хонорис кауза", което му бе връчено от ректора на ЛТУ чл.-кор. проф. Иван Илиев.

Номинираните лесовъди

Тази година лесовъдската колегия не проведе пристъпната Седмица на гората, която в 95-годишната ни история се случва за трети път. Но не се лиши от безброй интерактивни събития с надеждата, че може би през есента ще отпразнуваме нашата любима професионална Седмица, която не се случи. По традиция обаче Съюзът на лесовъдите в България организира и извърши класи-

рането на номинираните от колегията на страната лесовъди, които с труда си допринесоха най-много за просперитета на горите на България през 2019 година. Публикуваме имената на номинираните и наградените колеги в основните категории.

Номинации за званието "Лесовъд на годината" за 2019 г.

- Регионален съвет на

СЛБ на СЗДП - Враца - инж. Евгения Христова - директор на ТП ДГС - Мездра.

- **РС на СЛБ - Бургас** - инж. Христо Динев - началник-участък на ДГС - Карнобат.

- **РС на СЛБ на ЮЗДП - Благоевград** - инж. Исмаил Моллов - директор на ТП ДЛС "Дикчан".

- **РС на СЛБ - Велико Търново** - инж. Иван Димитров - директор на ТП

ДГС - гр. Елена.

- **РС на СЛБ - Пловдив** - инж. Никола Каварджиков - главен експерт в ЛЗС - Пловдив.

- **РС на РДГ - Стара Загора** - инж. Петър Заяков - директор на РДГ - Стара Загора.

- **РС на СЛБ - София** - инж. Николай Николов - старши лесничий в ТП ДГС - Ботевград.

- **РС на СЛБ - Русе** - инж. Косъо Косев - служи-

тел на ТП ДЛС "Воден-Ири Хисар".

- **РС на СЛБ на ЮЦДП - Смолян** - инж. Светослав Чолаков - директор на ТП ДГС - Крумовград.

- **РС на СЛБ на ЮЦДП - Смолян** - инж. Емил Войводов - директор на ТП ДГС - Ардино.

- **Дружество на СЛБ към ИАГ** - д-р инж. Анна Петракиева - и.д. директор на ДПП "Витоша".

Номинации за приза "За цялостен лесовъдски принос"

- **РС на СЛБ - ТП ДГС - Кирково** - инж. Ясен Сапунджиев - помощник-лесничий.

- **РС на СЛБ - Благоевград** - инж. Симеон Ефремов - директор на ТП ДГС - Първомай.

- **Дружество на СЛБ към ИАГ** - инж. Емил Ракъджиев - главен експерт в ИАГ.

Носителите на отличията за 2019 г.

На неприсъствено заседание Централното жури, след като разгледа постъпилите 15 номинации от регионалните съвети и дружества на СЛБ за общо 18 лесовъди, съобразявайки се с утвърдения ред и критерии, определи носителите на отличията за 2019 година.

"Лесовъд на годината" за 2019 г.

Д-р инж. Анна ПЕТРАКИЕVA

Родена е на 18.07.1974 г. във Велико Търново. През 1998 г. завърши ЛТУ, специалност "Горско стопанство". Работи в МЗГАР, а от 1999 г. - в НУГ (сега ИАГ). Над 20-годишният ѝ стаж е свързан с координиране на дейността на 11-те природни парка в България.

Била е член на Висшия експертен екологичен съвет към МОСВ, на Националния съвет за биоразнообразие, на Комитета по наблюдение на ОП "Околна среда".

През 2008 г. защитава научно-образователната степен "доктор" в ЛТУ, където от 2009 г. е хоноруван преподавател.

От 2009 г. е зам.-председател на СЛБ, а от 2011 г. - и член на Президентството на Съюза на европейските лесовъди.

В края на юли 2019 г. е назначена за и.д. директор на ДПП "Витоша".

През 2009 г. по нейна инициатива започва работа по утвърждаване на "Горска педагогика" у нас, като от 2014 г. води същата дисциплина в ЛТУ. От 2015 г. ини-

цира и организира редица национални и регионални обучения по горската педагогика, които стартират работата с подрастващите и обществеността.

От 2015 г. в сътрудничеството с ИАГ дава началото на кампанията "Лесовъд за един ден".

През 2019 г. съвместно със СЛБ организира първата национална среща на горски педогози.

Подгласници

Инж. Евгения ХРИСТОВА

Родена е на 28.04.1974 г. във Враца. ЛТУ, специалност "Горско стопанство", завършила през 1998 година. Същата година започва работа като лесничий в ДЛ - Мездра. През 2000-2003 г. е старши лесничий, от 2003 г. - зам.-директор, а от 2008 г.

- директор на ДГС - Мездра.

Като ръководител на стопанството през последните три години постига изпълнение на разчетите по финансовите планове и високите и устойчиви финансови резултати, намира източници на алтернативни приходи и постига качествено стопанисване на държавните горски територии. В резултат на наложен качествен контрол дисциплината на ползване на дървесината от горските територии и изпълнението на дейностите по лесокултурни мероприятия са на много високо равнище.

Професионализъмът и лидерските ѝ качества и умения са в основата на просперитета на работещите в стопанството и компетентността им.

Инж. Исмаил МОЛЛОВ

Роден е на 05.02.1969 г. в с. Абланица, Благоевградска област. През 1998 г. завършила ЛТУ, специалност "Горско стопанство". Работи в ГС "Беслед" - с. Гърмен, и ДЛ - гр. Гоце Делчев. От 1999 до 2003 г. е зам.-директор, а до 2009 г. директор на ГС - с. Гърмен. През 2009-2014 г. е зам.-кмет на Хаджидимово. През 2014-2018 г. е зам.-директор и началник-отдел в ЮЗДП - Благоевград. Директор на ДЛС "Дикчан" - с. Сатовча, от 2018 година.

Приносите му като директор на ДЛС "Дикчан" - с. Сатовча, през 2019 г. са: преизпълнение на разчетите, недопускане на случаите на АЧС на територията на ДЛС "Дикчан", организиране на високо равнище на изпълнението на всички лесокултурни мероприятия, като са залесени

Инж. Емил ВОЙВОДОВ

Роден е на 23.01.1966 г. в Златоград. Завършила ТГС "Христо Ботев" във Велинград през 1985 г. и ЛТУ, специалност "Горско стопанство", през 1992 година. До 1999 г. е старши лесничий в ГС - Златоград. През 1999-2002 г. е директор на ДЛ - Ардино. До 2004 г. работи в

Община Катунци и частна фирма. През 2004-2008 г. е лесничий в ДЛ - Златоград. Две години работи във НФ "Българска гора" - София. Директор на ДГС - Златоград, е от 2010 до 2013 година. През 2015 г. е член на УС на ЮЗДП - Смолян, след като става директор на ТП ДГС - Ардино.

Под ръководството му през 2019 г. в ДГС - Ардино, са залесени 302 дка в освободени от пожара от 2016 г. площи. Преизпълнени са финансовите и натуналните показатели, изразявачи се в усвояване на пострадалата от природно бедствие дървесина, като са реализирани 35 614 м³ лежаща маса. Извършена е голяма работа по привличането на дърводобивните фирми. Създадена е организация по справяне с епизоотичната обстановка с разпространението на АЧС, оборудван е противопожарен автомобил и други.

"За цялостен лесовъдски принос"

Инж. Симеон ЕФРЕМОВ

Роден е на 16.07.1969 г. в Петрич. ЛТУ, специалност "Горско стопанство", завършила през 1996 година.

През 2001 г. работи в РУГ - Благоевград. В ДЛ -

тел на ТП ДЛС "Воден-Ири Хисар".

- **РС на СЛБ на ЮЦДП - Смолян** - инж. Светослав Чолаков - директор на ТП ДГС - Крумовград.

- **РС на СЛБ на ЮЦДП - Смолян** - инж. Емил Войводов - директор на ТП ДГС - Ардино.

- **Дружество на СЛБ към ИАГ** - д-р инж. Анна Петракиева - и.д. директор на ДПП "Витоша".

във ВЛТИ, специалност "Горско стопанство".

През 1972 г. постъпва в ОСБГДВ - Свищов. Доктор по фитопатология е от 1982 г., а от 1985 г. - доцент в СА "Д. А. Ценов" - Свищов, ЛТУ, ВТУ, ВСУ и НБУ. Чете лекции по горски екосистеми, екология, социална екология и други.

От 1991 до 2017 г. е директор на ЛЗС - София. Специализирал в Белгия, Италия, САЩ, Сърбия, Унгария, Франция, Чехословакия, участвал в Работната група по болести към Международната комисия по тополите към ФАО.

Автор и съавтор на 250 статии, учебни помагала, студии и монографии. Дългогодишен член на редица редколегии на международни издания, експерт и съавтор на докладите по ОВОС. С особен принос е дългогодишната му дейност по съставянето на том 2 и 3 на алманаха "Дейци и учени от горското стопанство на България". Съавтор на книгата "Лесозаграждането в България", дългогодишен сътрудник в списаниета "Горско стопанство" и "Гора" и в "Българска гора". Издирва и издава исторически данни за горското дело в България.

Централното жури предлага в духа на традиционните носителите на призовете да получат почетен знак на СЛБ и на Изпълнителната агенция по горите на МЗХГ, както и парични награди, които да бъдат осигурени от ИАГ, СЛБ и съответните работодатели - Държавните предприятия (ДГС и ДЛС).

Носители на отличието "Служител по контрола върху дейностите по опазване на горските територии" за 2019 г.

В конкурса "Служител по контрола върху дейностите по опазване на горските територии" традиционно участват горски инспектори от регионалните дирекции

по горите в страната. Номинираните са за професионализъм при изпълнението на служебните задължения и отлични резултати при контрола на дейностите, извърш-

вани в горските територии, транспортиране и преработка на дървесина, опазване на дивеча и рибните ресурси.

Отличените за 2019 г. горски инспектори са Кра-

симир Кайряков - горски инспектор в РДГ - Берковица (*първо място*), Благой Ташков - горски инспектор в РДГ - Пловдив (*второ място*) и Цветелин

Павлов - горски инспектор в РДГ - Ловеч (*трето място*).

За изключителните си заслуги при изпълнение на служебните задължения

през 2019 г. служителите са наградени с грамоти на Изпълнителната агенция по горите

и предметни награди.

Бележити лесовъди

100 г. от рождението на акад. Мако Даков

Навършването на столе-
тие от рождението на всяка
изявена личност е повод за
припомняне на неговия жиз-
нен път, за неговите значими
обществени и държавни при-
носи. Най-продължително
време (20 г.) ръководител на
горското ведомство и с най-
значителни заслуги към гор-
ското дело има проф. Мако
Даков. Неговият житейски
път е изпълнен с борба за ре-
ализиране на нови идеи, пре-
одоляване на съпротива сре-
щу тях и обединяване на уси-
лията и стремежа на един-
мишленци за съществува-
не на национална горскостопан-
ска политика.

Роден е на 5 декември
1920 г. в с. Реселец, Плевенс-
ка област. Средно образова-
ние с отличие завърши в Лу-
ковитската гимназия, а от
1939 до 1943 г. е студент по
лесовъдство в Агрономо-ле-
совъденния факултет на Со-
фийския университет. От юли
1943 до септември 1944 г.
участва в съпротивата.

От април 1945 до септем-
ври 1946 г. е асистент по
дендрология на световно из-
вестния биолог - проф. Борис
Стефанов, в Агрономо-ле-
совъденния факултет, след
което започва аспирантура в
Лесотехническата академия -
Ленинград. Обучението за-
върши във Висшия лесотех-
нически институт - Москва,
през октомври 1949 г. със за-
щита на дисертация по био-
логични особености на Quercus sp.

На 30-годишна възраст
през 1950 г. е избран за до-
цент във ВЛТИ - София, а от
май 1950 до края на 1951 г. е
директор на Научноизследо-
вателския институт за гората
(по съвместителство).

В горското ведомство
последователно е председа-

тел на Управление на горс-
кото стопанство към Минис-
терския съвет (1951-1953),
на Главно управление на гор-
ите към МС (1953-1962), на
“Комитета по горите и горс-
ката промишленост” (1962-
1966), министър на горите и
горската промишленост
(1966-1971), зам.-председа-
тел на Министерския съвет
(1971-1976 и 1976-1978).

След поемане на ръко-
водството на Управлението
на горското стопанство младият
31-годишен председател съумява да обедини гор-
лемия професионален опит
на старата генерация лесовъ-
ди с енергията и креатив-
ността на младите колеги и
да ги насочи към решаване
на актуалните проблеми в
горския сектор.

На 40-годишна възраст
през 1960 г. е избран за про-
фесор по лесовъдство във
ВЛТИ, на 47 г. (1967) - за
чл.-кореспондент на Акаде-
мията на селскостопанските
науки, а на 61 г. (1981) - за
академик на БАН, което оз-
начава сравнително ранно
научно признание на успе-
шен изследовател в лесобио-
логия - акад. Борис Стефа-
нов, в категоричен в прещен-
ката си: “Мако Даков е най-
далновидният в горската гил-
дия”. Качествата му са забе-
лязани и от други учени и по-
политици, които му възлагат
надежди и той ги оправдава и
осъществява.

По време на своята сто-
панско-административна и
научна дейност проф. Мако
Даков изпълнява различни
международн стопански, дипломатически и научни
мисии. Заслугите на акад. Даков са много и разнопо-
сочни.

Ако има нещо, с което
България може да се съз-
мерва с икономически нап-
редналите държави, това е
нейната залесителна дейност
през периода 1950-1980 г.,
особено през 60-те години на
миналия век, когато създава-
нето на нови гори у нас пре-
вишава по площ тези на Франция
и Германия, взети заедно, при положение че
страната ни е по-малка - 8

Маринов, Гарелков, Наумов,
1969.

В цялостното научно
творчество на проф. Пенев
има няколко основни насоки -
общите горскобиологични и
геоботанически закономерности
в България и разработване на
комплексен метод за класификация на горите;
биоморфологичните и лесовъдски особености на
многостъбленото дърво и
производителността и строе-
жът на гнездовите насажде-
ния; увеличаване на продуктив-
ността на мурковите гори”
(1966). В съавторство са на-
писани книгите “Възобновя-
ване на иглолистните насажде-
ния по типове гора” (Пенев,
Маринов, 1964), “Типо-
ве гора в България” (Пенев,

пъти по площ, 16 - по насе-
ление, и със 100 пъти по-ма-
лък брутен вътрешен про-
дукт. Дельт на горските кул-
тури в България е 22 % от
горската ѝ площ, в Югоиз-
точна Европа - 8.5 %, а на
Европа - 9 на сто.

В резултат на залесявани-
ята запасът на горите у нас се
увеличава от 199.7 млн. м³
(1940) до 404.5 млн. м³ (1990)
и продължава да нараства
през първите две десетилетия
на ХХI век. Този успех
се дължи на залесяванията
през миналия век, най-вече
по време на ръководеното от
проф. Даков горско ведомство,
когато създадените горски
култури продължават да
натрупват биомаса и да сек-
вестират огромно количество
въглероден диоксид.

След национализацията
на горите през 1947 г. започ-
ва процес на консолидиране
в горската индустрия, увели-
чаване на нейния капацитет
и разработване на нови про-
дукти, както и нарастване на
количеството преработена
дървесина.

Този ръст и организация
на горската индустрия съв-
пада с времето, когато проф.
Даков е ръководител на ве-
домството за горите и горс-
ката промишленост (1962-
1971) и отговаря за ресор
“Гори” като зам.-председа-
тел на Министерския съвет
(1971-1978).

Растящите потребности
от дървесина у нас и преви-
шеното ползване от българ-
ските гори през 60-те години
на миналия век налагат тър-
сене на внос. Идеята за доб-
ив на дървесна суровина от
българско предприятие в
чужбина, предимно от Евро-
пейската част на Русия, е на
проф. Мако Даков и Бълга-
рия успява дипломатично да

получи концесия в Коми
АССР. През периода 1968-
1991 г. нашата страна е до-
била от тази северна репуб-
лика за собствени потреб-
ности 21.780.000 м³ главно
едоразмерна иглолистна
дървесина, която допринесе
за относително намаляване
на ползването в собствените
ни гори при изразена тенден-
ция към увеличаване на ней-
ната консумация.

Преподавател в Агрономо-лесовъденния факултет на
Софийския университет и във Висшия лесотехнически
институт (сега Лесотехнически университет) проф.
Даков е 45 години - асистент
по дендрология (1945-1946)
и по общо лесовъдство (1950)
в Агрономо-лесовъденния факултет на СУ, доцент
по горска генетика и селек-
ция (1950-1960) и професор
по лесовъдство (1960-1990)
във ВЛТИ. Акад. М. Даков е
обучил хиляди студенти по
тези дисциплини като учеб-
ниците му “Генетика и селек-
ция на дървесните видове”
(част I - 1959 и част II -
1962) и особено “Общо ле-
совъдство” (1962, 1972, 1979
и 1989) имат стойност и се-
га.

Научните му приноси са
в различни направления на
горската биология и лесо-
техниката, като по-същест-
вените са: Лесобиологични
методи за възобновяване на
горите; Методи за превръ-
щане на издъиковите гори в
семени; Теоретични основи
за създаване на двуетажни
насаждения; Възстановяване
на горната граница на гората;
Насоки за развитие и уп-
равление на горското стопан-
ство и горската промиш-
леност.

Акад. Даков е автор на
над 250 публикации, в т.ч.
Александър
АЛЕКСАНДРОВ
Иван ИЛИЕВ
Богдан БОГДАНОВ

две монографии - “Биологические особенности дуба и меры по улучшению его выращивания” (1950) и “Повышивание на горната граница на гората” (1980), както и на 2 книги - “В бързия на времето” (1985) и “Проблемы на горите и природната среда” (1995).

За значими научни при-
носи в лесобиологията през
1981 г. е избран за чуждест-
ранен член на Унгарската
академия на науките.

След преминаване на ра-
бота в Българската академия
на науките като зам.-предс-
едател (1978-1988) акад. Ма-
ко Даков съумява бързо и
експедитивно да взема пра-
вилни управлениски решения,
при това от принципни пози-
ции и избягвайки безплодна
конфронтация.

Обществената му дей-
ност включва участието като
депутат в 6 народни събрания
през периода 1962-1990 г. и
председателството на Общо-
народния комитет за опазва-
не и възпроизвъдство на
природната среда (1988-
1989). Приживе е удостоен с
редица ордени и отличия,
между които лауреат на Ди-
митровска награда (1964) и
званието “доктор хонорис
кауза” на Лесотехническия
университет (1999).

Честването на 100-го-
дишнината от рождението на
акад. Мако Даков е израз на
признателност към неговото
преподавателско, научно и
горскостопанско дело, което
го причислява към изявените
български държавници и
учени през втората половина
на ХХ век.

120 години от рождението на чл.-кор. проф. д-р Никола Пенев

За развитието на научно-
изследователската дейност в
горите на България значите-
лен принос има чл.-кор. Ни-
кола Иванов Пенев. Роден е
на 19.10.1900 г. в с. Килифа-
рево, Великотърновска об-
ласт. През 1933 г. завърши
лесовъдство в Агрономо-ле-
совъденния факултет на Со-
фийския университет, където
през 1941 г. защитава док-
торска дисертация. През
1936-1942 г. редактира сп.
“Лесовъдска мисъл”. До
1946 г. работи като управи-
тел на Народния парк “Вито-
ша” и учител в Техникума
“Христо Ботев” - София.
Във ВЛТИ (сега ЛТУ) е про-
фесор и ръководител на ка-
тедра “Общо лесовъдство”
(1947-1964), след което ра-
боти в Института за гората -
БАН (1964-1979) в секция
“Биология на гората и въз-
производство на дървесните
ресурси”. Изнася лекции по
общо лесовъдство и дендро-
логия, а в Селскостопанската
академия - по агролесомели-
орация. Ръководител е на
дипломанти и аспиранти,
както и научен ръководител
на учебни и опитни стопанст-

Маринов, Гарелков, Наумов,
1969.

системи за интензификация на
горското стопанство; възоб-
новяването на горите и об-
щите закономерности в дин-
амиката на смените на ня-
кои дървостои с по-високоп-
родуктивни двуетажни на-
саждения, като създава и
учение за двуетажната сме-
сена гора.

От началото на своята
научноизследователска дей-
ност до средата на ХХ в. чл.-
кор. Никола Пенев проучва
биологията и естественото
разпространение на високоп-
ланински иглолистни видове,
особено на бяла мура, смърч
и клек. Изучава биоморфоло-
гични и лесовъдски особености
на многостъбленото дърво в
гнездови насаждения, както и про-
изводителността на горите на
горскотипологична основа и
лесовъдски системи за ин-
тензификация на горското
стопанство. Изследва и пра-
ви анализ на резултатите от
прилагане на главни сечи и
подпомагане на възобновява-
нето в смърчови гори от
горната лесорастителна зона
на някои горски стопанства
(1959). Разглежда въпроси за
регулиране на състава на смесени
насаждения чрез групово-изборна
сеч и за увеличаване на про-
дуктивността на иглолистни гори
чрез ускоряване и нап-

равляване на тяхното възоб-
новяване (1953, 1957, 1959,
1962, 1963, 1964). В една от
последните си публикации
разглежда общите горскоти-
пологични и геоботанически
закономерности в България
(1973), а в друга представя
результати за увеличаване на
дървопроизводството чрез
многостъблено дърво и
гнездово-двуэтажни насажде-
ния (1973).

В книга (1982) са издаде-
ни и резултатите от дълго-
годишните изследванията на
чл.-кор. Пенев за увеличава-
не на продуктивността на
горите. В учението си за
дуветажната смесена гора по-
сочва, че такива насажде-
ния имат по-голяма гъстота
и по-висока производител-
ност и контрастност в био-
логичните свойства на глав-
ните дървесни видове от
двата етажа. Проучванията
на чл.-кор. Никола Пенев
допринасят изключително
много за развитие на наука-
та за гората и горското стопан-
ство у нас.

Док. д-р Надежда
СТОЯНОВА

IN MEMORIAM

На 20 октомври почина инж. Румяна Станкова Димитрова.

Родена е на 25.10.1958 г. в с. Батановци, Пернишка област. През 1981 г. завърши ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовият си път започва в ДЛС „Кормисош“ - Лъки. От 1984 до 1994 г. последователно е лесничей и главен инженер на ГС - Радомир, а до 1998 г. -

главен инженер на ГС „Витошко“. Директор на ДЛ/ГС - гр. Елин Пелин, с малко прекъсване, е от 1998 до 2016 година. От 2017 г. е зам.-директор на ДГС - Радомир (ЮЗДП).

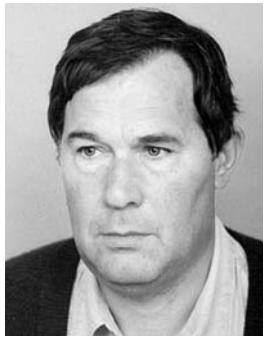
Активна, директна, борбена, взискателна, но и чувствителна към проблемите на хората, постига големи успехи в изпълнение на производствените задачи, контрола в горите и подобряване на работната среда на служителите и отлично работи с местните власти.

Поклон пред светлата ѝ памет!

На 10 ноември почина инж. Георги Димитров Клечеров.

Роден е на 13.04.1943 г. в с. Обидим, Благоевградска област. Завърши Техникум по горска промишленост в Банско, а през 1970 г. - ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Работа започва в ГС - Михайловград (сега Монтана), а след това е директор на ГС - Оряхово. През 1973 г. става директор на ГС - Банско, което оглавява до закриването му през 1979 година. Две години

е зам.-директор в Народен парк „Пирин“ - Банско. През 1982-1984 г. работи в системата на горите на Алжир. От 1984 в продължение на 11 години е зам.-директор по ЛКМ в ГС - Места. От 1995 до 1999 г. е директор на НП „Пирин“, а след това до 2006 г., когато се пенсионира, е началник-отдел и зам.-директор.

Постига много добри резултати в лесо-культурната, дърводобивната и природозащитната дейност, награждаван е многократно с високи отличия.

Поклон пред светлата ѝ памет!

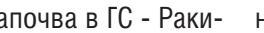
На 13 ноември почина инж. Методи Златанов Александров.

Роден е на 09.10.1944 г. в с. Вуково, Кюстендилска област. През 1964 г. завърши ТГС „Христо Ботев“ - Велинград. През 1969 г. се дипломира във ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Трудовата си дейност започва в ГС - Раки-

тово, като началник на ГТУ. През 1971 г. постъпва в УОГС „Г. Ст. Аврамов“ - Юндола, където последователно е началник на ГТУ и зам.-директор до пенсионирането си през 2009 година.

В своята дейност инж. Методи Александров допринася за създаването и поддържането на учебно-опитните обекти в УОГС и активно

подпомага научноизследователската и учебната дейност. Съществен принос има и в подготовката на студентите, специализантите и докторантите по време на практическото им обучение и залагането на опити. Оставя трайна следа в стопанисването на иглолистните гори на територията на УОГС, както и за налагането на съвременните откривания.

ти форми за продажба на висококачествена иглолистна дървесина от временен и централен склад.

Член и секретар на Дружеството на лесовъдите ветерани от Велинград, винаги с непримирима позиция срещу неоснователни увлечения на колеги, отзивчив и толерантен, респектиращ със своята подготвеност и човешчина.

Поклон пред светлата ѝ памет!

На 20 ноември почина инж. Заварин Иванов Гавров.

Роден е на 14.11.1956 г. във Велинград. Завърши ТГС „Христо Ботев“ - Велинград. През 1980 г. се дипломира във ВЛТИ.

Започва работа по разпределение като началник на ГТУ в ГС - Чепеларе. От 1982 до 1991 г. работи в ГС - Ново Паничаре-

во. Експерт по защитени природни територии в РДГ - Бургас, е през 1991-1997 година. Директор на ГС - Царево, е от 1997 до 2010 година. Две години е експерт в ДПП „Странджа“. През 2013-2014 г. е директор на ДГС - Малко Търново (ЮИДП - Сливен), а след това е в частна лесовъдска практика.

На всички места, където работи, се отличава с висок професионализъм, новаторство и човешчина.

Поклон пред светлата ѝ памет!

На 30 ноември почина инж. Михаил Иванов Михайлов.

Роден е на 18.03.1956 г. в с. Срем, Хасковска област. През 1983 г. завърши ВЛТИ, специалност „Горско стопанство“.

Започва работа в ГС - с. Стара река, където през 1984-1991 г. е зам.-дирек-

тор.

В РДГ - Сливен, постъпва през 1991 г., като до 1995 г. е експерт по стопанисване на горите, а след това до 2011 г. е зам.-директор. Със създаването на ЮИДП - Сливен, през 2011 г. става зам.-директор. С натрупания си професионален опит и всеотдайната работа в името на българската гора се формира като отличен ръководител и организатор.

Поклон пред светлата ѝ памет!

ЮРИДИЧЕСКА КОНСУЛТАЦИЯ

Пред кой орган и в какъв срок може да се обжалва незаконно уволнение, как става възстановяване на работа и осъждане на работодателя за изплащане на трудови възнаграждения и обезщетения

Отговор: След като считате, че трудовото Ви правоотношение е прекратено незаконнообразно и след като по време на съществуване на трудовия договор работодателят не е изплащал договорената между страните - Вас и работодателя, заплата, е възникнал трудов спор по чл. 357, ал. от Кодекса на труда (КТ). В КТ е предвидена защита срещу незаконно уволнение и възможност за оспорване на законността на уволнението. Съгласно чл. 344, ал. 1 от КТ работникът или служителят има право да оспорва законността на уволнението пред работодателя или пред съда и да иска:

1. признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна;
2. възстановяване на предишната работа;
3. обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението.

Работникът може да се обярне и към работодателя и да поиска той сам да отмени заповедта за прекратяване на трудовото правоотношение. Работодателят може и по свой начин да отмени заповедта за уволнение до предявяването на иск от работника или служителя пред съдъа - чл. 344, ал. 2 от КТ.

Съгласно чл. 103 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) исковете за признаване на уволнението за незаконно и неговата отмяна; възстановяване на предишната работа и обезщетение за времето, през което е останал без работа поради уволнението, и други обезщетения са подсъдни на районния съд. Според чл. 105 на ГПК исковете се подават от работника пред съответния районен съд, в района на който е постоянноят адрес или седалището на ответника. Когато работникът оспорва незаконно уволнение и претендира неизплатени заплати и обезщетения, той е ищец по делото, а работодателят е ответник. Изключение от чл. 105 на ГПК е, че работникът може да предави иск срещу работодателя си и по мястото, където той обично полага своя труд - чл. 114 от ГПК. Работникът като ищец може да из-

ВЪПРОС: Работех по трудово правоотношение, но работодателят започна да не ми изплаща в срок трудовото възнаграждение или да изплаща само част от него. След като разговарях няколко пъти с него и той ми отговаряше, че в момента има финансови затруднения, аз го информирах, че ще подам сигнал до Инспекцията по труда. Веднага след това работодателят прекрати трудовия договор, според мен незаконно. Въпросите ми са следните - пред кой орган мога да обжалвам незаконното ми уволнение и да поискам работодателят да ме възстанови на работа и да ми изплати неизплатените трудови възнаграждения и обезщетения? В какви срокове мога да потърся правата си пред съответните органи?

Берег пред кой съд да образува делото - пред този, в който се намира седалището и адресът на работодателя му, или в района на съда, в който обично полага своя труд.

В чл. 358 от КТ са уредени сроковете, в които работниците могат да предявят искове по трудов спорове. В чл. 358, ал. 1, т. 2 от КТ е предвидено, когато се оспорва законността на прекратяването на трудово правоотношение, срокът е 2-месечен. Сроковете, в които могат да се предявят искове пред съда за осъждане на работодателя да изплати дължими, но неизплатени трудови възнаграждения и обезщетения, е 3-годишен.

Съгласно чл. 358, ал. 2 от КТ сроковете започват да текат, както следва:

1. за искове за отмяна на дисциплинарни наказания и за изменение на мястото и характера на работата - от деня, в който на работника или служителя е била връчена съответната заповед, а при искове за прекратяване на трудовото правоотношение - от деня на прекратяването.
2. за другите искове - от деня, в който правото, предмет на иска, е станало изискуемо или е могло да бъде упражнено.

упражнено. При парични вземания изискуемостта се смята настъпила в деня, в който по вземането е трябвало да се извърши плащане по надлежния ред.

Следователно от деня, когато работодателят Ви е прекратил трудовото правоотношение и Ви е връчил заповедта за уволнение, тече 2-месечният срок за обжалване пред съответния районен съд, т.е. в този срок може да се обърнете с искова молба към съда и да поискате от него да признае уволнението за незаконно и неговата отмяна, както и да бъдете възстановен на предишната работа.

Срокът, в който може да потърсите неизплатените трудови възнаграждения и обезщетения от съда, е 3-годишен съгласно чл. 358, ал. 2, т. 2 от КТ и чл. 111, чл. 112 и чл. 114 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД). Трябва да имате предвид, че срокът започва да тече от деня, в който правото, предмет на иска, е станало изискуемо или е могло да бъде упражнено, т.е. при трудовите възнаграждения срокът тече от момента (датата), в който работодателят е бил длъжен да Ви изплати съответното месечно трудово възнаграждение. Трябва да имате предвид, че ако имате длъжими трудови възнаграждения, които е трябало да Ви бъдат изплатени пред повече от три години, работодателят може да направи възражение за изтеклата давност. Ако има такова възражение и е изтекла 3-годишната давност, искачт Ви ще бъде отхвърлен за тези възнаграждения, които са се погасили по давност. За обезщетенията по КТ давността също е 3-годишна и тече от момента, в който сте имали право да получите съответното.

Справка: чл. 344, ал. 1 и ал. 2 от КТ; чл. 357, ал. 1 от КТ; чл. 358, ал. 1 и ал. 2 от КТ; чл. 111, чл. 112 и чл. 114 от ЗЗД; чл. 103 от ГПК; чл. 105 от ГПК и чл. 114 от ГПК.

Димитър Найденов
юрист на ФСОГСДП

Представяме ЮЗДП - Благоевград

Югозападно държавно предприятие
ДП Благоевград

В ХARMONIA С ПРИРОДАТА

Екипът на Югозападното държавно предприятие - Благоевград, е сред лидерите на горската служба в България. Водещи в неговите 38 териториални поделения - 6 държавни ловни и 32 държавни горски стопанства, са лесовъдска-та наука и практика, които следват изконните завети на националната горска служба, гордееша се с над 140-годишна история и традиции в опазване и обогатяване на националното ни ботатство.

Гората в числа

Управляваните от ЮЗДП държавни горски територии попадат в осем административни обласни на страната - Благоевград, Кюстендил, Перник, София град, Софийска и в стопанства от Ловешка, Пазарджишка и Пловдивска.

Професионалистите се грижат за 958 320 ха, от които държавните гори заемат 71 %, или 680 660 хектара.

Днешното предизвикателство е, че над половината от тях попадат в защитени зони от "Натура 2000", а това като дял е два пъти и нещо над средното равнище за Европа (18 %).

Според статистиката управляваните гори във фаза на старост са 6 %, средната лесистост е 55 %, средната възраст на горите - 63 г., общият запас на дървесина - 109 814 800 м³, а средните годишни прираст е 1 901 870 м³ стояща маса.

Горски разсадник за производство на контейнерни фиданки в с. Локорско

Всичко това изисква комплекс от мерки като устойчиво стопанисване, поддържане на разнообразието на екосистемите, опазване на биологичното разнообразие и горските ресурси в държавните гори чрез прецизни горско- и ловностопански планове. Една от важните задачи е залесяването, както и създаването на нови гори върху земеделски територии.

Богатство от горски ресурси

С това определено могат да се похвалят горските територии в обхвата на ЮЗДП, които се отличават с изключително разнообразен релеф - Витоша, Рила, Пирин, Славянка, части от Стара планина, Средна гора и Югозападните Родопи, Осогово-Беласицката планинска редица, западната част на Краищенско-Средногорската област, долините на реките Места, Струма, част от поречието на Искър и притоците им. Чувства се влиянието на климат с континентални и средиземноморски черти.

Ценните иглолистни гори са представени от бял и черен бор, смърч, ела, бяла и черна мутра, дугласка ела, а широколистните - от бук, дъб, габър, явор, кестен и други. Екзотиката и богатството на екосистемата се допълват от преминаващи тук втори по големина въздушен коридор за прелетни птици по пътя им от Европа към Африка - Вия Аристотелис.

Рибното богатство в трите големи реки захранва хармонията на тази изключителна екосистема. Невероятно е разнообразието и на едър дивеч - благороден елен, елен лопатар, муфлон, сърна, дива свиня, дива коза и глухар; дребен дивеч - заек, фазан, яребица, пълдълък, патици, и на хищници като мечка, вълк, лисица, чакал, дива котка, рис. Природолюбителите могат да наблюдават птици, които все по-рядко се срещат в Европа.

На този фон да се развива дърводобив е истинско предизвикателство, но той е основна стопанска дейност, осигуряваща строителна дървесина и дърва за огрев. Общият обем на добиваната дървесина е над 1 млн. м³ годишно.

Професионализът на колектива е в съчетаването и баланса на природозащитните и стопански дейности, между благата, които ни дава живата гора, и икономическата изгода от добита дървесина.

Опазване на биоразнообразието и залесяване

Всички гори в "Натура 2000" днес се управляват в съответствие с най-строгите европей-

Европейски проекти подпомагат добrite лесовъдски практики

ки принципи за лесовъдство с цел поддържане и подобряване на тяхното природозащитно състояние. Това включва прилагането на сечи, които гарантират постоянно горско покритие, опазване на микрорайони като мъртва дървесина, биотопни дървета и крайчески зони, както и ограничаване на разпространението на инвазивни видове.

На дневен ред е и проблемът с адекватното възстановяване на горите след природни бедствия и човешка дейност. За да отговори на тези предизвикателства, чрез европейски проект ЮЗДП достави първата и засега единствена в България автоматизирана поточна линия за производство на контейнерни фиданки със закрита коренова система. Технологията и машините на тази линия отдавна са изпитани в Швеция. У нас задачата на родните лесовъди е да построят съоръжението в разсадника край софийското село Локорско. На това място вече има изградена генна банка за семена от ценни дървесни видове, което е важен плюс при бъдещото развитие на проекта.

Иглолистни гори в ДГС - Говедарци

изграждането на информационен център за горите и екомрежата в разсадника в с. Локорско. Ще бъде създаден и модел за възстановяване на засегнати от природни нарушения гори.

Международният проект с продължителност 7 години е "Природосъобразно горско стопанство - мултифункционални решения за променящите се гори и общ-

Голяма част от старите гори са на територията на ЮЗДП - Благоевград

Възстановен криволинеен бараж на р. Хърсовска в ДГС - Благоевград

ности", в който ЮЗДП е с ключово участие. Разработката се финансира от програма LIFE - "Действия по климата" на ЕК. Парньори са Световният фонд за дивата природа (WWF), Чешкият университет за природни науки в Прага, Словашкото държавно горско предприятие и унгарската Национална асоциация на частните горовладеци. Изпълнението му ще е важно за местните общности, тъй като с повишаване на устойчивостта на горите към климатичните промени ще се гарантира запазването на изключително важните им стопански, водоохранни и рекреационни функции.

В рамките на проекта ще бъдат реализирани пилотно 3 основни мерки за адаптация на горите към климата - системата за ежемесечен мониторинг на процесите в горите на предприятието чрез сателитни данни; изграждането на семепроизводствени градини от сухоустойчиви дървесни видове и тестови залесявания в най-южните части на предприятието - гр. Гоце Делчев, гр. Сандански и Петрич; осигуряването на нова модерна техника за тестово прилагане на методи за бърза и рентабилна трансформация на иглолистните култури в по-устойчиви насаждения в ДЛС "Витошко-Студенана" и в Горските стопанства в Радомир, Невестино и Кюстендил.

"Премахване на инвазивни чужди видове, възстановяване и опазване на приоритетни горски местообитания от мрежата "Натура 2000" в Североизточна България" е следващият 5-годишен проект, който ще се реализира в партньорство със Североизточното държавно предприятие и с финансова подкрепа на Програма LIFE Nature 2019 на ЕК предстои изпълнението на проект "Подпомагане на възстановяването, климатичната устойчивост и значимостта за биологично-разнообразие на приоритетни горски местообитания в "Натура 2000" зони", или накратко LIFE REFOREST.

Снегорин ST 330РТ

АГРОЛАНД - БЪЛГАРИЯ АД
София 1700, ул. "Осми джемар" №13 тел: 02 666 916
e-mail: info@agroland.eu
www.husqvarna.bg

лични за района смесени широколистни гори. Залесителните дейности включват и възстановяване на полезащитните пояси в лошо състояние върху площ от близо 2000 декара. Като основен партньор по проекта ЮЗДП ще произведе 50 000 контейнерни фиданки за залесяване и ще организира обмен на опит за възстановяване на естествени горски екосистеми в защитени зони. В проекта участват още ИАГ, RomSilva, СЦДП, АБЗ-2006 и WWF.

Инвестиционна програма

Тя трябва да отговори на високите цели от ЮЗДП и многообразието от задачи. Затова създаването на фонд "Инвестиции в горите" има изключително положителен ефект за успешното изпълнение на актуалните теми пред предп

риятието.

Възстановяват се изградени преди 40-50 г.

технико-укрепителни съоръжения в поройни водосбори.

Със средства от фонда през последните четири години е извършен основен ремонт на 9 баража. Три от тях са в района на ДГС - Благоевград, три - в поройни водосбори в ДГС - Петрич, и други три - в ДГС - Рилски манастир. Предстои и строителство на нов бараж в землището на с. Долна Рибница, община Петрич.

Така със собствени и европейски средства ЮЗДП подпомага отглеждането и естествено-то възстановяване на българската гора в унисон с най-високите европейски и световни стандарти.

Снежана ПАСКАЛЕВА
експерт "Връзки с обществеността"
ЮЗДП